

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 201/21
Λουξεμβούργο, 11 Νοεμβρίου 2021

Απόφαση στην υπόθεση C-214/20
Dublin City Council

Το Δικαστήριο διευκρινίζει το περιεχόμενο της έννοιας του «χρόνου εργασίας» για την περίοδο εργασιακής ετοιμότητας υπό καθεστώς επιφυλακής

Ο MG, εποχικός πυροσβέστης απασχολούμενος με μειωμένο ωράριο στο Dublin City Council (Δήμο Δουβλίνου, Ιρλανδία), υπηρετεί, δυνάμει συστήματος εργασιακής ετοιμότητας υπό καθεστώς επιφυλακής, στον πυροσβεστικό σταθμό όπου έλαβε τη σχετική εκπαίδευση. Υποχρεούται να συμμετέχει στο 75 % των επεμβάσεων της πυροσβεστικής υπηρεσίας και έχει τη δυνατότητα να απέχει από τις υπόλοιπες επεμβάσεις. Χωρίς να είναι υποχρεωμένος, κατά τις περιόδους εργασιακής ετοιμότητας, να βρίσκεται σε συγκεκριμένο τόπο, ο MG οφείλει, όταν λαμβάνει κλήση έκτακτης ανάγκης για συμμετοχή σε επέμβαση, να μεταβεί στον πυροσβεστικό σταθμό εντός δέκα λεπτών το πολύ. Η περίοδος εργασιακής ετοιμότητας υπό καθεστώς επιφυλακής είναι, κατ' αρχήν, 7 ημέρες την εβδομάδα και 24 ώρες το 24ωρο και διακόπτεται μόνον κατά τις περιόδους αδείας και τις περιόδους μη διαθεσιμότητας που κοινοποιούνται εκ των προτέρων.

Ωστόσο, ο MG μπορεί να ασκεί επαγγελματική δραστηριότητα, εφόσον αυτή δεν υπερβαίνει κατά μέσον όρο τις 48 ώρες εβδομαδιαίως. Ο MG ασκεί όντως δραστηριότητα οδηγού ταξί για ίδιο λογαριασμό.

Εκτιμώντας ότι οι ώρες κατά τις οποίες βρίσκεται σε εργασιακή ετοιμότητα για τον εργοδότη του πρέπει να χαρακτηριστούν ως «χρόνος εργασίας» κατά την έννοια του ιρλανδικού νόμου περί οργανώσεως του χρόνου εργασίας και της οδηγίας 2003/88¹, ο MG υπέβαλε σχετική ένσταση ενώπιον της Workplace Relations Commission (επιτροπής επαγγελματικών σχέσεων, Ιρλανδία). Επειδή η ένσταση αυτή απορρίφθηκε, ο MG άσκησε προσφυγή ενώπιον του Labour Court (δικαστηρίου εργατικών διαφορών, Ιρλανδία).

Ο MG υποστηρίζει ότι πρέπει μονίμως να είναι σε θέση να ανταποκρίνεται ταχέως σε κλήση έκτακτης ανάγκης, γεγονός που τον εμποδίζει να αφιερώνεται ελεύθερα στις οικογενειακές και κοινωνικές δραστηριότητές του καθώς και στην επαγγελματική του δραστηριότητα ως οδηγού ταξί. Ο Δήμος του Δουβλίνου, επιβάλλοντας εργασιακή ετοιμότητα 7 ημέρες την εβδομάδα και 24 ώρες το 24ωρο και αρνούμενος να αναγνωρίσει ότι οι ώρες εργασιακής ετοιμότητας συνιστούν χρόνο εργασίας, παραβαίνει τους κανόνες σχετικά με την ημερήσια ανάπαυση, την εβδομαδιαία ανάπαυση και τη μέγιστη εβδομαδιαία διάρκεια εργασίας.

Επιληφθέν αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως, το Δικαστήριο διευκρινίζει, μεταξύ άλλων, κατά πόσον οι περίοδοι εργασιακής ετοιμότητας υπό καθεστώς επιφυλακής μπορούν να χαρακτηριστούν ως «χρόνος εργασίας» υπό το πρίσμα της οδηγίας 2003/88².

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

Το Δικαστήριο υπενθυμίζει κατ' αρχάς ότι εμπίπτει στην έννοια του «χρόνου εργασίας», κατά το άρθρο 2, σημείο 1, της οδηγίας 2003/88, το σύνολο των περιόδων εργασιακής ετοιμότητας, περιλαμβανομένων των περιόδων εργασιακής ετοιμότητας υπό καθεστώς επιφυλακής, κατά τη

¹ Οδηγία 2003/88/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Νοεμβρίου 2003, σχετικά με ορισμένα στοιχεία της οργάνωσης του χρόνου εργασίας (ΕΕ 2003, L 299, σ. 9).

² Άρθρο 2, σημείο 1, της οδηγίας 2003/88.

διάρκεια των οποίων οι περιορισμοί που επιβάλλονται στον εργαζόμενο είναι τέτοιας φύσεως ώστε να επηρεάζουν αντικειμενικά και σε πολύ μεγάλο βαθμό τη δυνατότητά του να διαχειρίζεται ελεύθερα τον χρόνο κατά τον οποίο δεν απαιτείται από τον εργοδότη του να παρέχει τις επαγγελματικές του υπηρεσίες και τη δυνατότητά του να αφιερώνει τον χρόνο αυτό στα ενδιαφέροντά του ³.

Στη συνέχεια, το Δικαστήριο παρέχει στο αιτούν δικαστήριο στοιχεία προκειμένου αυτό να μπορέσει να εκτιμήσει αν ο MG υπόκειται σε τέτοιους σημαντικούς περιορισμούς.

Συναφώς, το Δικαστήριο παρατηρεί ότι η δυνατότητα που παρέχεται στον MG να ασκεί άλλη επαγγελματική δραστηριότητα κατά τη διάρκεια των περιόδων εργασιακής ετοιμότητας συνιστά σημαντική ένδειξη ότι οι λεπτομέρειες εφαρμογής του καθεστώτος επιφυλακής δεν επιβάλλουν στον εν λόγω εργαζόμενο σοβαρούς περιορισμούς που επηρεάζουν σημαντικά τη διαχείριση του χρόνου του, υπό την προϋπόθεση ότι αποδεικνύεται ότι τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του που απορρέουν από τη σύμβαση εργασίας του, τις συλλογικές συμβάσεις και την ιρλανδική νομοθεσία έχουν διαμορφωθεί κατά τρόπο που να καθιστά δυνατή την πραγματική άσκηση της άλλης αυτής επαγγελματικής δραστηριότητας κατά τη διάρκεια σημαντικού μέρους των ως άνω περιόδων.

Το γεγονός ότι ο MG ουδέποτε πρέπει να βρίσκεται σε συγκεκριμένο τόπο κατά τη διάρκεια των περιόδων εργασιακής ετοιμότητας, ότι δεν υποχρεούται να συμμετέχει στο σύνολο των επεμβάσεων που πραγματοποιούνται από τον πυροσβεστικό σταθμό στον οποίον υπάγεται, δεδομένου ότι ένα τέταρτο των επεμβάσεων αυτών μπορεί εν προκειμένω να λάβει χώρα ερήμην του ενδιαφερομένου, και ότι του επιτρέπεται να ασκεί άλλη επαγγελματική δραστηριότητα, μπορούν να αποτελέσουν αντικειμενικά στοιχεία βάσει των οποίων μπορεί να θεωρηθεί ότι ο MG είναι σε θέση να αναπτύξει, αναλόγως των ενδιαφερόντων του, την άλλη επαγγελματική δραστηριότητα κατά τη διάρκεια των εν λόγω περιόδων και να της αφιερώσει σημαντικό μέρος του χρόνου που αντιστοιχεί στις περιόδους αυτές, εκτός εάν η μέση συχνότητα των κλήσεων έκτακτης ανάγκης και η μέση διάρκεια των επεμβάσεων εμποδίζουν την πραγματική άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας δυνάμενης να συνδυαστεί με την απασχόληση εποχικού πυροσβέστη.

Δεν μπορούν να ληφθούν υπόψη οι οργανωτικές δυσχέρειες που μπορεί να ανακύψουν από τις επιλογές του οικείου εργαζομένου, όπως η επιλογή τόπου κατοικίας ή τόπων για την άσκηση άλλης επαγγελματικής δραστηριότητας, περισσότερο ή λιγότερο απομακρυσμένων από τον τόπο στον οποίον πρέπει να είναι σε θέση να μεταβεί εντός του χρόνου που προβλέπεται για τους εποχικούς πυροσβέστες.

Επομένως, το Δικαστήριο καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το άρθρο 2, σημείο 1, της οδηγίας 2003/88 έχει την έννοια ότι η περίοδος εργασιακής ετοιμότητας υπό καθεστώς επιφυλακής εποχικού πυροσβέστη, κατά τη διάρκεια της οποίας ο εργαζόμενος αυτός ασκεί, με την άδεια του εργοδότη του, επαγγελματική δραστηριότητα για ίδιο λογαριασμό αλλά πρέπει, σε περίπτωση κλήσης έκτακτης ανάγκης, να είναι σε θέση να μεταβεί εντός δέκα λεπτών το πολύ στον πυροσβεστικό σταθμό στον οποίον υπάγεται, δεν συνιστά «χρόνο εργασίας» κατά τη διάταξη αυτή, εάν από τη σφαιρική εκτίμηση του συνόλου των περιστάσεων της οικείας υποθέσεως προκύπτει ότι οι περιορισμοί που επιβάλλονται στον εργαζόμενο κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής δεν είναι τέτοιας φύσεως ώστε να επηρεάζουν αντικειμενικά και σε πολύ μεγάλο βαθμό τη δυνατότητά του να διαχειρίζεται ελεύθερα, διαρκούς της ίδιας περιόδου, τον χρόνο κατά τον οποίο δεν απαιτείται να παρέχει τις επαγγελματικές υπηρεσίες του ως εποχικός πυροσβέστης.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

³ Απόφαση της 9ης Μαρτίου 2021, Stadt Offenbach am Main, [C-580/19](#) (βλ. ΑΤ αριθ. [35/21](#)).

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της απόφασεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582